

Bilaga 1. Barnkonventionen – Barnets rättigheter inom hälso- och sjukvården

- ✚ Kunskap om barnets rättigheter (art. 42 och 17)**
Alla som arbetar med och för barn ska ha kunskap om hur man omsätter barnkonventionen i praktiken. Barnet har rätt till information som rör barnets välfärd, fysiska och psykiska hälsa.
- ✚ Barnets bästa (art. 3)**
Vid alla åtgärder som rör barn ska barnets bästa komma i första rummet. Barnet ska ha det skydd och omvårdnad som barnet behöver för dess välfärd, i första hand från sina föräldrar, med stöd i sitt föräldraskap. De som ansvarar för vård eller skydd av barn ska ha fast ställda normer, vad gäller säkerhet, hälsa, personens antal och lämplighet samt behörig tillsyn.
- ✚ Barnets rätt till delaktighet (art.12)**
Det barn som är i stånd att bilda egna åsikter ska ha rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
- ✚ Rätten till liv, överlevnad och utveckling (art. 6)**
Varje barn har en inneboende rätt till livet. Vi ska till det yttersta av vår förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling. Vi ser till barnets hela livssituation. Där vi inte ensam klarar att tillgodose barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling ska vi samverka med andra.
- ✚ Rätten till bästa uppnåeliga hälsa (art. 24)**
Varje barn har rätt till bästa möjliga hälsa utifrån sina förutsättningar. Alla barn har rätt till likvärdig häls- och sjukvård och rehabilitering. Vi ska säkerställa att inget barn är berövat sin rätt att ha tillgång till hälso- och sjukvård.
- ✚ Rättigheter för barn med funktionsnedsättning (art. 23)**
Ett barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning bör få ett fullvärdigt och anständigt liv under förhållanden som säkerställer värdighet, främjar självförtroende och möjliggör barnets aktiva deltagande i samhället. Barn med funktionsnedsättning har rätt till säker omvårdnad, hälso- och sjukvård och rehabilitering.
- ✚ Rätt till skydd mot våld och övergrepp (art. 19)**
Barnet ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp. Vuxna som arbetar med och för barn ska genom utbildningsinsatser få rätt kompetens för att skydda barnet. Det ska finnas effektiva förfarande samt nödvändigt stöd för förebyggande insatser och identifiering, rapportering, remittering, undersökning, behandling och uppföljning av barn som far illa, samt förfaranden för rättsligt ingripande.
- ✚ Skydd mot sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp (art. 34)**
Barnet ska skyddas mot alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp. För detta ändamål ska vi vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra att ett barn förmås eller tvingas delta i en olaglig sexuell handling, att barn nyttjas för prostitution eller annan olaglig sexuell verksamhet, att barn utnyttjas i pornografiska föreställningar och i pornografiska material.
- ✚ Rätt till rehabilitering vid trauma (art. 39)**
Barn som har utsatts för vanvård, utnyttjande eller övergrepp, tortyr eller grym, förnedrande behandling eller varit med om väpnade konflikter har rätt till fysisk och psykisk rehabilitering samt social återanpassning i en miljö som främjar barnets hälsa, självrespekt och värdighet.